

TALOUSARVIO 2027

TALOUSSUUNNITELMA 2028–2029

Lautakunnan esitys
Osaaminen ja elämänlaatu –
palvelualue

Lautakunta 22.10.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1. OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU -PALVELUALUE.....	1
1.1. OSAAMINEN -TEHTÄVÄALUE	6
1.1.1. VARHAISKASVATUS-VASTUUALUE	7
1.1.2. ESIOPETUS-VASTUUALUE	12
1.1.3. PERUSOPETUS-VASTUUALUE	15
1.1.4. LUKIOKOULUTUS-VASTUUALUE.....	19
1.1.5. OSAAMINEN/HALLINTO -VASTUUALUE.....	22
1.2. ELÄMÄNLAATU-TEHTÄVÄALUE.....	24
1.2.1. VAPAA SIVISTYSTYÖ -VASTUUALUE	25
1.2.2. KULTTUURIPALVELUT-VASTUUALUE	27
1.2.3. KIRJASTOPALVELUT-VASTUUALUE.....	29
1.2.4. NUORISOPALVELUT-VASTUUALUE	33
1.2.5. LIIKUNTAPALVELUT-VASTUUALUE.....	36
1.2.6. ELÄMÄNLAATU/HALLINTO -VASTUUALUE	38

1. OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU –PALVELUALUE

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01–08 2026	Ta 2027 raami	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot									
Myyntituotot	1 258 614	1 154 480	75 000	1 229 480	697 027		1 335 370	1 219 865	1 219 865
Maksutuotot	242 866	211 000	0	211 000	143 458		186 900	208 900	208 900
Tuet ja avustukset	203 709	119 750	0	119 750	140 160		109 250	87 248	87 248
Muut toimintatuotot	3 904	0	0	0	750		500	500	500
Toimintatuotot yht.	1 709 094	1 485 230	75 000	1 560 230	981 395		1 632 020	1 516 513	1 516 513
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-8 768 278	-8 754 440	0	-8 754 440	-5 934 441		-9 210 520	-9 144 727	-9 182 624
Palvelujen ostot	-1 540 832	-1 527 490	15 000	-1 512 490	-924 960		-1 619 240	-1 619 240	-1 619 240
Aineet, tarv. ja tav.	-335 959	-387 950	0	-387 950	-226 012		-359 040	-359 035	-359 035
Avustukset	-198 808	-246 140	0	-246 140	-162 822		-246 140	-246 140	-246 140
Muut toimintakulut	-87 231	-118 580	0	-118 580	-56 317		-108 180	-108 180	-108 180
Toimintakulut yht.	-10 931 107	-11 034 600	15 000	-11 019 600	-7 304 552		-11 543 120	-11 477 322	-11 515 219
Toimintakate	-9 222 013	-9 549 370	90 000	-9 459 370	-6 323 157	-9 250 000	-9 911 100	-9 960 809	-9 998 706
Poistot ja arv.alent.	-256 434	-173 540	0	-173 540	-126 368		-127 965		
Yhteensä	-9 478 447	-9 722 910	90 000	-9 632 910	-6 449 525		-10 039 065		

TOIMINNAN KUVAUS

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualue tarjoaa kuntalaisille hyvinvointipalveluita, edellytykset hyvään ja aktiiviseen elämään, mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen.

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualue järjestää lakisääteiset palvelut:

- varhaiskasvatus
- esiopetus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- kulttuuri- ja kirjastopalvelut
- liikunta- ja nuorisopalvelut.

Kunta saa näihin toimintoihin valtionosuutta.

Perusopetuspalveluihin sisältyy koululaisten iltapäivätoiminta. Lisäksi palveluja ovat hallinto- ja vapaan sivistyksen palvelut, jotka sisältävät taiteen perusopetusta (musiikki, kuvataide) sekä Porvoon kanssa sopimus pohjaisesti järjestetyt kansalaisopistopalvelut.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 12.08.2026 § 147 vuoden 2027 talousarvioraamin ja talousarvion suunnitteluohjeen kunnan toimielinten talousarvion valmistelun lähtökohdaksi § 145 päätöksen vaikutukset huomioiden. Palvelualueen raami on 9 250 t €, josta osaaminen-tehtäväalue 8 390 t € ja elämänlaatu-tehtäväalue 860 t €.

Palvelualueen talousarvioesitys 2027 on 9 911 100 €, josta osaaminen-tehtäväalue 9 023 575 € ja elämänlaatu-tehtäväalue 887 515 €.

Palvelualue ylittää esityksessään talousarvioraamin 661 100 €, josta osaaminen-tehtäväalue 633 585 € ja elämänlaatu-tehtäväalue 27 515 €.

Osaaminen-tehtäväalue

Toimintatuotot (Tae2027 1,543 M€) kasvaa n. 60 t € (TA2026 1,483 M€). Toimintakulut (Tae2027 10,567 M€) kasvaa n. 500 t € (TA2026 10,064 M€).

Elämänlaatu-tehtäväalue

Toimintatuotot (Tae2027 88 750 €) kasvaa 11 500 t € (TA2026 77 250 t€). Toimintakulut (Tae2027 0,976 M€) kasvaa n. 20 t € (TA2026 0,955 M€).

Asetettu raami vastaa palvelualueen TP2025 tasoa (9 221 963 €). Valtakunnalliset palkankorotukset vuoden 2026 aikana ovat n. 2,87% (n. 252 000 €) sekä vuoden 2027 aikana 2,8% (n. 275 000 €), yhteensä n. 527 t€. Vuoden 2026 TA toimintakate on 9 459 370 €, johon verrattuna Tae2027 kasvaa n. 452 t€.

Varhaiskasvatuksessa olevien 0-3 -vuotiaiden lasten määrä on nouseva, joka heijastuu henkilöstökuluihin. Varhaiskasvatuksen henkilöstökustannukset kasvavat n. 288 000 €, joka sisältää sekä sopimuskorotukset että palvelutarpeen kasvun. Lisäksi maksutuotot alenevat n. 32 000 € ja hanketulot n. 10 000 €. Ostopalvelut muilta kunnilta (ruotsinkieliset) kasvaa n. 26 000 €.

Lukion henkilöstökulut kasvavat n. 109 000 €, joka muodostuu pääsääntöisesti sopimuskorotuksista sekä oppimisen tuen lakimuutosten toimenpiteistä.

Tae2027 valmistelussa on haettu säästöjä verrattuna vuoden 2026 talousarvioon vastuualueiden menokohdista palvelujen ostot, muut toimintakulut sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä n. 37 400 € (liikunta- ja nuorisopalvelut n. 3 900 €, varhaiskasvatus n. 4 300 €, esiopetus n. 2 800 €, perusopetus n. 12 400, lukio n. 14 000 sekä kirjasto- ja kulttuuri +-0).

Vuonna 2027 valmistellaan sairaalaopetuksen käynnistämistä Porvoossa yhteistyössä alueen kuntien ja hyvinvointialueen kanssa. Ulkopuolisen rahoituksen avulla kehitetään toimintamalleja, joiden tavoitteena on turvata keskeytymätön koulunkäynti hoitoa ja kuntoutusta tarvitseville oppilaille. Askolan kunnan omavastuu (20%) on hankkeen aikana noin 5 000 €/v.

HENKILÖSTÖ

Perusopetuksen vuosiluokilta 1-6 väheni yksi luokanopettajan virka 1.8.2026 lukien ja 1.8.2027 lukien arvioidaan vähenevän yksi luokanopettajan virka. Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunta päätti lv. 2026-2027 tuntikehyksen kokouksessaan 12.3.2026 §15. Opettajien tunnit lukuvuonna (lv.) 2025-26 vähenivät verrattuna 29 vvh (=vuosiviikkotuntia) ja ohjaajatunnit 28 h/viikko. Tuntikehysmuutokset vaikuttavat vuonna 2027 tammi-heinäkuun palkkamenoihin (7 kk). Opettajien tuntikehysmuutokset vähentävät perusopetuksen henkilöstömenoja n. 70 t €/v, ohjaajapalveluiden tarve muuttuu lukuvuoden aikana, usein kasvavasti. Syyskauteen 2027 (5 kk) vaikuttavat koulujen tuntikehyspäätökset valmistellaan Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunnan päätettäväksi kevään 2027 aikana.

Varhaiskasvatuksen johtamisrakenne on määräaikainen 31.12.2026 saakka. Talousarvioesitys sisältää opetuksen ja kasvatuksen asiantuntijan toimen perustamisen 1.1.2027 lukien (n. 62 t€/v). Palvelualueella ei ole aiempaa asiantuntijan vakanssia. Muutoksella tavoitellaan varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen vakinaistamista 1.1.2027 lukien. Esitys pohjautuu aiempaan päätökseen,

jossa varhaiskasvatusjohtajan vakanssi lakkautettiin ja työtehtävät siirtyivät määräaikaisesti päiväkodinjohtajille. Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen määräaikaisuuden aikana johtamisen toimintaedellytyksiä on arvioitu. Arvioinnin perusteella esihenkilöiden työ sisältää runsaasti asiointuntijatehtäviä. Lisäksi päiväkodinjohtajille ja rehtoreille kertyy säännöllistä ylityökertymää, joka on pois palvelutuotannon ja henkilöstön johtamisesta sekä tuesta.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Perusopetuksen oppilasmäärä pienenee vuodesta 2024 (631 oppilasta) vuosikymmenen vaihteeseen mennessä noin 30 % (lv. 2030–2031 n. 436 oppilasta). Demografiset muutokset vaikuttavat suoraan kunnan valtionosuustuloja vähentäen. Perusopetuksen oppilasmäärän merkittävä väheneminen heijastuu valtionosuusrahoitukseen viiveellä, mikä edellyttää palveluverkon, henkilöstörakenteen ja talouden pitkäjänteistä sopeuttamista oppilasmäärän kehitykseen koko palvelualueella. Tämä edellyttää palvelutuotannossa rakenteellisia ratkaisuja.

Palvelualueen tulevaisuuden painopisteenä on asiakaslähtöisen, vaikuttavan ja taloudellisesti kestävä palvelutuotannon vahvistaminen. Toimintaympäristön muutokset, talouden sopeuttamistarpeet sekä kasvavat vaatimukset palvelujen laadulle edellyttävät johtamisen, toimintatapojen ja prosessien systemaattista kehittämistä koko palvelualueella.

Vuonna 2027 painopiste on strategian ja talouden entistä tiiviimmässä yhteensovittamisessa, palveluprosessien yhdenmukaistamisessa ja digitalisaation hyödyntämisessä. Lisäksi johtamisjärjestelmää ja johtamisen rakenteita tulisi kehittää vahvistamalla jaettua ja yhteisöllistä johtajuutta sekä lisäämällä henkilöstön osallistumista, vastuunjakoa ja yhteistyötä palvelujen laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi. Henkilöstön osaamista kehitetään vastaamaan muuttuvia palvelutarpeita sekä vahvistamaan työyhteisöjen kykyä uudistua.

Viranhaltijapäätöksenteon sekä toimitielinkäsittelyjen valmistelun laatua ja ennakoivuutta vahvistetaan, jotta päätöksenteko perustuu ajantasaiseen tietoon, hyvään hallintoon ja tehokkaaseen resurssien käyttöön. Samalla kehitetään häiriötilanne- ja kriisiviestinnän toimintamalleja sekä organisaation resilienssiä, jotta palvelut voidaan turvata myös poikkeus- ja muutostilanteissa.

Tavoitteena on varmistaa laadukkaat palvelut, kuntalaisten sujuva palvelukokemus, henkilöstön hyvinvointi sekä palvelualueen taloudellinen ja toiminnallinen kestävyys pitkällä aikavälillä.

PALVELUALUEEN INVESTOINTIEHDOTUS

Koulukeskuksen B-siiven korjaushanke. Lisäksi ehdotetaan, että investointimäärärahaa myönnettäisiin B-siiven korjaushankkeen valmistuttua yläkoulun välitunti-alueen kehittämiseen nykyaikaisemmaksi ja toiminnallisemmaksi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

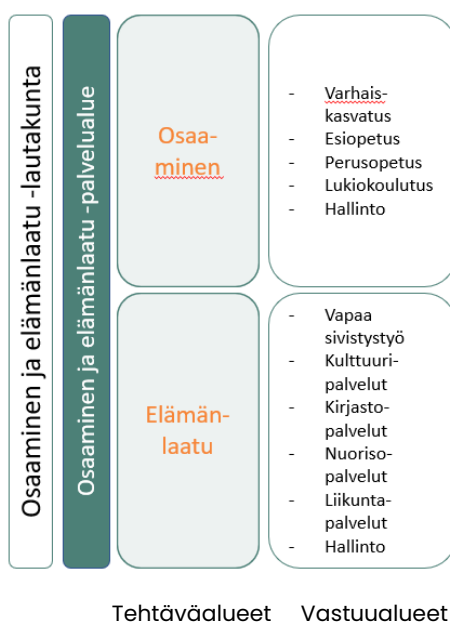
Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Yrittäjyyskasvatus, yrittäjyys- ja työelämäpainotuksen toteuttaminen	Yrittäjyyskasvatuksen toteuttaminen varhaiskasvatuksesta lukioon. Mittari: Palvelualueen ja yrittäjien yrittäjyyskasvatuksen yhteistyöryhmän (YTY ryhmä) tapaamisten määrä $\geq 2/v$. Mittari: 6. lk. ja 9. lk. yrityskylävierailujen toteutuminen (K/E).	palvelualuejohtaja, rehtorit
Kestävä talous	Kustannustehokkaan toiminnan vahvistaminen	Mittari: toimintakate $\leq 100\%$	palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Osallisuuden vahvistaminen kaikilla vastuualueilla, viestinnän kehittäminen	Osallisuuden toimintamuotojen vakiintuminen, nuorisovaltuuston toiminta. Mittari: varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkkoselvitystä koskevan osallisuussuunnitelman (K/E) sekä ennakkovaikutusten arvioinnin laadinta (K/E).	palvelualuejohtaja, esihenkilöt
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Varhaiskasvatuksen ja koulujen palveluverkon tarkastelu	Palveluverkkoselvitys tukee päätöksentekoa. Mittari: palveluverkkoselvitys laadittu (K/E).	palvelualuejohtaja
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Eri vastuualueiden hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteuttaminen. Mielenterveyttä tukevien toimien ja palvelujen edistäminen.	Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen sisältyy arkipäivän suunnitteluun ja toteuttamiseen. Mittari: sairaalaopetus käynnistyy alueellisena yhteistyönä Porvoossa 1.8.2027 lukien (K/E) Mittari: henkilöstön sairauspoissaolojen määrä palvelualueella pienenee (henkilöstöraportti 2024).	palvelualuejohtaja, esihenkilöt
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuustoiminnan kehittäminen ja resilienssin vahvistaminen	Ajantasaiset ja päivitetyt turvallisuussuunnitelmat johdon ja henkilöstön käytössä. Mittari: Koulujen turvallisuuskansion (Notecrow) käytön vakiinnuttaminen ja kehittäminen (K/E). Mittarit: Palvelualueen yhteinen harjoitus ($\geq 1/v$) ja yksikkö- / vastuualuekohtaiset harjoitukset ($\geq 2/v$).	palvelualuejohtaja, esihenkilöt

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 (20.9.) ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita seuraavasti: ennuste kasvaa (↗), pysyy samana (→) tai vähenee (↘).

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Koulukuljetuksen piirissä olevien oppilaiden lkm (20.9.)	325	330	→	↘	↘
Ruotsinkielisessä opetuksessa (ostopalvelu) olevien lasten määrä 20.9. (esiopetus-9. lk)	7	7	5	→	→
Ostopalveluna toteutettavan VST -opetuksessa olevien lasten määrä 20.9. (ent. pidennetyn oppivelvollisuuden mukainen opetus)	6	5	5	→	↘

OSAAMINEN JA ELÄMÄNLAATU -PALVELUALUEEN ORGANISAATORAKENNE 2027

1.1. Osaaminen -tehtäväalue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	Ta 2027 raami	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot									
Myyntituotot	1 206 580	1 113 980	75 000	1 188 980	660 215		1 291 870	1 216 865	1 216 865
Maksutuotot	239 593	211 000	0	211 000	139 215		186 900	208 900	208 900
Tuet ja avustukset	161 049	83 000	0	83 000	73 446		64 000	41 998	41 998
Muut toimintatuotot	1 985	0	0	0	750		500	500	500
Toimintatuotot yht.	1 609 208	1 407 980	75 000	1 482 980	873 626		1 543 270	1 468 263	1 468 263
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-8 223 129	-8 198 450	0	-8 198 450	-5 545 824		-8 643 550	-8 566 419	-8 592 748
Palvelujen ostot	-1 278 591	-1 259 245	15 000	-1 244 245	-758 774		-1 344 735	-1 344 740	-1 344 740
Aineet, tarv. ja tav.	-263 541	-307 950	0	-307 950	-173 624		-280 050	-280 050	-280 050
Avustukset	-179 058	-226 140	0	-226 140	-162 822		-226 140	-226 140	-226 140
Muut toimintakulut	-57 912	-87 970	0	-87 970	-34 125		-72 370	-72 370	-72 370
Toimintakulut yht.	-10 002 230	-10 079 755	15 000	-10 064 755	-6 675 170		-10 566 845	-10 489 719	-10 516 048
Toimintakate	-8 393 022	-8 671 775	90 000	-8 581 775	-5 801 544	-8 390 000	-9 023 575	-9 021 456	-9 047 785
Poistot ja arv.alent.	-180 022	-100 900	0	-100 900	-77 766		-57 235		
Yhteensä	-8 573 044	-8 772 675	90 000	-8 682 675	-5 879 310		-9 080 810		

Osaaminen-tehtäväalueen toiminta muodostuu seuraavista vastuualueista:

- varhaiskasvatus
- esiopetus
- perusopetus (sis. iltapäivätoiminta)
- lukiokoulutus
- hallinto

1.1.1. Varhaiskasvatus-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	48 552	13 980	0	13 980	7 530	11 870	11 865	11 865
Maksutuotot	202 063	191 000	0	191 000	116 285	158 900	158 900	158 900
Toimintatuotot yht.	250 615	204 980	0	204 980	123 815	170 770	170 765	170 765
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 812 940	-1 828 730	0	-1 828 730	-1 328 166	-2 117 570	-2 159 921	-2 083 120
Palvelujen ostot	-27 522	-31 635	0	-31 635	-13 447	-55 470	-55 470	-55 470
Aineet, tarv. ja tav.	-23 173	-30 300	0	-30 300	-7 736	-27 550	-27 550	-27 550
Avustukset	-178 973	-226 000	0	-226 000	-162 822	-226 000	-226 000	-226 000
Muut toimintakulut	-19 376	-7 550	0	-7 550	-6 638	-8 900	-8 900	-8 900
Toimintakulut yht.	-2 061 983	-2 124 215	0	-2 124 215	-1 518 810	-2 435 490	-2 477 841	-2 401 040
Toimintakate	-1 811 368	-1 919 235	0	-1 919 235	-1 394 995	-2 264 720	-2 307 076	-2 230 275
Poistot ja arv.alent.	-2 395	-2 470	0	-2 470	-1 152	-2 255	0	0
Yhteensä	-1 813 762	-1 921 705	0	-1 921 705	-1 396 147	-2 266 975	-2 307 076	-2 230 275

TOIMINNAN KUVAUS

Varhaiskasvatus-vastuualue tarjoaa lapsille laadukasta varhaiskasvatusta ja perheille asiakaslähtöisiä varhaiskasvatuspalveluita. Vastuualue neuvoo, ohjaa ja valvoo yksityistä perhepäivähoitoa ja päättää kunnan maksamien kotihoidon tuen kuntalisien maksusta kunnanvaltuuston vahvistamien perusteiden mukaisesti.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Päiväkotitoiminnan nettohinnan muutos/lapsi on noussut valtakunnallisesti merkittävästi viime vuosien aikana. Vaikka syntyvien lasten määrä joidenkin vuosien osalta on vähentynyt, tämä ei suoraan korreloitu kulujen pienentymisenä varhaiskasvatuksessa. Suurimpina kuluerinä varhaiskasvatuksessa on henkilöstökulut sekä sisäiset kulut (mm. huolto- ja siivouskulut). Talouden tasapainon saavuttaminen edellyttää rakenteellisia ratkaisuja.

Varhaiskasvatuksen toimintakautta ohjaavat vahvasti pedagoginen laatu, hyvinvointia tukeva toimintakulttuuri sekä lasten yhdenvertaisuuden ja turvallisuuden varmistaminen. Tulevalla talousarviokaudella toiminnan strategiset painopistealueet jakautuvat digitaalisuuteen pedagogiikassa, turvallisuuteen sekä liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseen. Lukemisen edistämisen kokonaisuus pohjautuu edellisillä kausilla toteutettuun kirjallisuusteemaan, jonka pohjalta luodut toimintatavat ovat vakiintuneet osaksi pysyviä käytänteitä. Tällä talousarviokaudella lukemisen edistäminen tuodaan arkeen esimerkiksi kirjojen lukemisena sekä läpileikkaavana pedagogisena työotteena.

Yksityisen perhepäivähoidon laadun ja lakisääteisen toiminnan varmistamiseksi vakiinnutetaan palvelumuodon hallinnolliset rakenteet sekä pedagogiset toimintatavat. Tavoitteena on luoda yhtenäiset ja selkeät käytännöt, jotka varmistavat lasten tasa-arvoisen varhaiskasvatusoikeuden toteutumisen. Toimintatapoja yhtenäistämällä tuetaan yksityisten perhepäivähoitajien pedagogista työtä ja uuden valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden soveltamista.

Osana rakenteiden vakiinnuttamista vahvistetaan ja systematisoidaan yksityisen perhepäivähoidon valvontaa. Valvontaprosessien kehittämistä jatketaan vastaamaan Lupa- ja

valvontaviraston uusia ohjeistuksia. Selkeällä ja läpinäkyvällä valvonnalla varmistetaan, että kaikki yksityiset perhepäivähoitajat täyttävät lakisääteiset turvallisuus-, tila- ja henkilöstövaatimukset, ja että toiminnan laatu vastaa kunnan asettamia kriteereitä.

Väestökehityksen osalta lasten syntyvyyden pitkäaikainen laskusuunta heijastuu varhaiskasvatustikäisten lasten kokonaismäärään ja muuttaa palvelun kysyntää. Tämä kehityssuunta ei kuitenkaan suoraan vähennä henkilöstön kokonaistarvetta, sillä lasten lisääntyneet tuen tarpeet, pienemmät ryhmäkoot ja lakisääteiset suhdelukuvaatimukset sitovat käytettävissä olevan kasvatushenkilöstön suoraan lapsiryhmien toimintaan. Syntyvyyden lasku luo tarpeen ennakoida tulevia lapsimääriä. Tarpeena on kohdentaa resurssit taloudellisesti kestäväällä tavalla ja varmistaa, että lapsille pystytään tarjoamaan turvalliset ja pedagogisesti toimivat oppimisympäristöt muuttuvassa toimintaympäristössä.

Osaavan henkilöstön varmistamista ja resurssien suuntaamista määrittelee laissa säädetty vuoden 2030 henkilöstörakennemuutos. Varhaiskasvatustilain mukaisen siirtymäkauden päättyessä päiväkotien henkilöstörakennetta koskevat vaatimukset kiristyvät huomattavasti. Jatkossa vähintään kahdella kolmasosalla päiväkodin suhdelukuun laskettavasta kasvatushenkilöstöstä tulee olla korkeakoulututkinto, eli heidän on oltava varhaiskasvatuksen opettajia tai sosionomeja, ja tästä määrästä vähintään puolella on oltava nimenomaan opettajan kelpoisuus. Talousarvion kaudella tähän valtakunnalliseen muutokseen vastataan pitkäjänteisellä henkilöstöpolitiikalla, mahdollistamalla nykyisen henkilöstön opiskelu monimuoto- ja muuntokoulutuksissa sekä kehittämällä varhaiskasvatuksen pito- ja vetovoimatekijöitä.

HENKILÖSTÖ

Osaavan henkilöstön varmistaminen on toimialan kriittisin menestystekijä. Korkeakoulutetun henkilöstön haastava saatavuus asettaa jatkuvaa painetta lakisääteisten kelpoisuusehtojen ja vuoden 2030 henkilöstörakennemuutoksen vaatimusten täyttämiseksi.

Henkilöstötilanteen vakauttamista ja kelpoisuusasteen nostamista vaikeuttaa nykyinen henkilöstörakenne, jossa noin puolet työntekijöistä on määräaikaissa työsuhteissa. Korkea määräaikaissuhteiden osuus haastaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua, lisää sijaistarvetta sekä haastaa työyhteisöjen pitkäjänteistä kehittämistä ja toiminnan jatkuvuutta. Lisäksi jatkuvat ja toistuvat rekrytointiprosessit sitovat merkittävästi päiväkodin johtajien työaikaa, mikä on pois muusta pedagogisesta johtamisesta ja arjen toiminnan tukemisesta.

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta henkilöstön opiskelun mahdollistaminen luo merkittäviä tulevaisuuden mahdollisuuksia saada organisaatioon lisää korkeakoulutettuja työntekijöitä. Tätä toimintaa pyritään tukemaan kunnan koulutuksia koskevan ohjeistuksen mukaisesti.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Varhaiskasvatuksen tulevaisuuden näkymiä määrittävät pitkällä aikavälillä väestörakenteen muutokset, kiristyvät säädökset sekä tarve entistä joustavammalle ja laadukkaammalle palvelurakenteelle. Vaikka toimintaympäristön haasteet ovat merkittäviä, ne luovat samalla mahdollisuuksia toiminnan uudistamiseen ja pedagogisen laadun vahvistamiseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Tuetaan osana yrittäjyyskasvatusta, lasten hyvän itsetunnon kehittymistä sekä tunnustetaan lasten vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita tulevaisuuden osaamisen pohjaksi.	Jokaisen lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan (vasu) on kirjattu hänen yksilölliset vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
Kestävä talous	Monipuolinen ja kustannustehokas varhaiskasvatus lainsäädännön mukaisesti.	Talouden seuranta Mittari: päiväkotitoiminnan hinta €/palvelussa oleva lapsi/vuosi (netto-kustannus) on sama tai pienempi kuin 2 000 – 5 000 asukkaan verrokikunnissa (K/E) (Kuntaliiton tilasto)	Palvelualuejohtaja, päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Palveluverkon tarkastelu	Mittari: Palveluverkon tarkastelu osallisuussuunnitelman mukaisesti on käynnistynyt (K/E)	Palvelualuejohtaja ja päiväkodin johtajat
	Henkilöstörakenteen tarkastelu	Varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta kehitetään vaihteittain. Mittarit: sosionomeja työsuhhteissa 1.8.2027 lukien neljä (4) henkilöä (K/E). Mittari: Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen vakinaistaminen 1.1.2027 lukien (K/E)	
Osallistava ja avoin toimintatapa	Mahdollistetaan huoltajien osallisuus	Jokaiselle lapselle on laadittu, yhteistyössä huoltajien kanssa lapsikohtainen vasu (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Tehdään asiakastytyväisyyskyselyt	Asiakastytyväisyyskyselyyn vastanneiden huoltajien määrä ≥40%.	
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Palveluverkkoon perustuva, perheiden toiveiden mukainen varhaiskasvatus-paikka	Perheiden ensisijainen toive toteutuu. Mittari: ≥80% pääsee ensisijaisesti toivomaansa yksikköön.	Päiväkodin johtajat
	Vahvistetaan yksityisen perhepäivähoidon ohjausta	Mittari: Ohjauskäynnit (1 x keväällä ja 1 x syksyllä) toteutuvat suunnitellusti (K/E)	

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrän lisääminen Mittari: muodollisesti kelpoisen henkilöstön % osuus kasvaa (K/E).	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Rekrytoinnin vahvistaminen	Mittari: vakituisen henkilöstön % osuus kasvaa (K/E)	
	Henkilöstön koulutukset mm. digitaalisuuden hyödyntäminen pedagogiikassa	Koulutuksiin osallistuminen. Mittari: koulutussuunnitelman mukaisten koulutusten toteutuminen (K/E)	
	Ohjataan tarvittaessa työterveyshuollon palveluihin	Henkilöstön työhyvinvoinnin ylläpito. Mittari: Tiedän saavani tukea työnantajaltani, jos työkykyni on heikentymässä kohdan ka. 3.8 tai yli (työhyvinvointikysely toteutetaan laaja-alaisena parittomina vuosina)	
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Taataan lapsille syrjimätön, inklusiivinen ja turvallinen kasvuympäristö päivittäisessä arjessa.	Jokaisessa ryhmässä on käytössä ryhmäkohtainen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma ja yksiköissä toiminnallinen tasavuosuunnitelma (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Laatukäsikirjan käyttäminen arjessa	Laatukäsikirjan vuosikellon toteutuminen. Mittari: laatukäsikirjan mukaiset keskeisimmät arvioinnit tehty (K/E)	
	Turvallisen ja viihtyisän oppimisympäristön ylläpitäminen	Lainsäädännön mukaiset turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet tehty. Mittari: yksikkökohtainen turvallisuuskansio ajan tasalla (K/E). Vastuualuekohtaisia harjoituksia $\geq 2/v$.	

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 (20.9.) ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita.

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Palveluissa olevien lasten määrät (20.9.), joista	172	165			
-alle 3 -vuotiaita	35	48			
-3-5 -vuotiaita	89	78			
-esiopetuksessa olevien määrä, joista	43	39			
täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevien esiopetusoppilaiden määrä	34	33			
Laajennetulla aukioloajoilla olevien lasten määrä	20	11			
Kotihoidon tuen kuntalisä, valtakunnallinen, lapsia	17	22			
Yksityisen hoidon tuen kuntalisä, kunnallinen, lapsia	8	7			

1.1.2. Esiopetus-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-270 547	-194 310	0	-194 310	-140 998	-214 990	-219 290	-198 676
Palvelujen ostot	-3 303	-5 400	0	-5 400	-1 887	-4 550	-4 550	-4 550
Aineet, tarv. ja tav.	-5 001	-10 900	0	-10 900	-3 331	-9 600	-9 600	-9 600
Muut toimintakulut	-1 914	-2 550	0	-2 550	-1 219	-1 900	-1 900	-1 900
Toimintakulut yht.	-280 764	-213 160	0	-213 160	-147 435	-231 040	-235 340	-214 726
Toimintakate	-280 764	-213 160	0	-213 160	-146 295	-231 040	-235 340	-214 726
Yhteensä	-280 764	-213 160	0	-213 160	-146 295	-231 040	-235 340	-214 726

TOIMINNAN KUVAUS

Esiopetus järjestetään päiväkodeissa, ja on osa varhaiskasvatusta. Esiopetus-vastuualue tarjoaa esiopetusta neljä tuntia päivässä peruskoulujen toiminta-aikoina, muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta, vähintään 700 tuntia vuodessa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen painopistealueet ovat yhtenäiset.

Esiopetuksen toimintaympäristöä ja pedagogista suunnittelua määrittää talousarviokaudella valtakunnallinen opetussuunnitelmatyö. Opetushallitus on käynnistänyt esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uudistamisen elokuussa 2026 osana niin sanottua osaamista-kuun toimeenpanoa.

Päivityksessä tarkistetaan erityisesti esiopetuksen arviointia koskevia määräyksiä sekä selkiytetään toiminnan yleisiä tavoitteita. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteita täsmennetään siten, että ne muodostavat aiempaa johdonmukaisemman ja sujuvamman jatkumon perusopetuksen kanssa, tinkimättä kuitenkaan pedagogisen jatkumon säilymisestä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen välillä.

Vaikka uudistetut esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet otetaan virallisesti käyttöön 1.8.2028, paikallinen valmistelu, henkilöstön osaamisen varmistaminen ja kunnan oman esiopetussuunnitelman päivitystyö käynnistetään tarpeen mukaisesti jo alkavalla talousarviokaudella 2027. Tällä varmistetaan uuden normiston sujuva ja laadukas jalkauttaminen esiopetusryhmiin aikataulun mukaisesti.

HENKILÖSTÖ

Esiopetusryhmien henkilöstörakennevaatimukset ovat samanlaiset kuin varhaiskasvatuksessa. Vakituisen henkilöstön lisääminen lisää myös esiopetuksen laadun ylläpitämistä. Henkilöstötarpeen arviointi esiopetusryhmään on helpompaa kuin varhaiskasvatuksessa.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Niin esiopetuksen kuin varhaiskasvatuksenkin tulevaisuuden näkymiä määrittävät pitkällä aikavälillä väestörakenteen muutokset ja kiristyvät säädökset. Vaikka toimintaympäristön haasteet

ovat merkittäviä, ne luovat samalla mahdollisuuksia toiminnan uudistamiseen ja pedagogisen laadun vahvistamiseen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Tuetaan lasten hyvän itsetunnon kehittymistä sekä tunnistetaan lasten vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita tulevaisuuden osaamisen pohjaksi.	Tunnistetaan lasten vahvuuksia ja kiinnostuksen kohteita. Mittari: lapsen varhaiskasvatus- tai oppimissuunnitelmaan (vasu/leops) on kirjattu lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
Kestävä talous	Monipuolinen, kustannustehokas esiopetus lainsäädännön mukaisesti Palveluverkon tarkastelu	Talousarvion mukainen toiminta ja talouden seuranta. Mittari: toimintakate on $\leq 100\%$. Mittari: Palveluverkon tarkastelu osallisuussuunnitelman mukaisesti on käynnistynyt (K/E)	Palvelualuejohtaja, päiväkodin johtajat ja henkilöstö
Osallistava ja avoin toimintatapa	Mahdollistetaan huoltajien osallisuus Tehdään asiakastytyväisyyskyselyt Käynnistetään esiopetuksen opetussuunnitelman paikallinen päivitystyö valtakunnallisten perusteiden mukaisesti	Mittari: Jokaiselle lapselle on laadittu, yhteistyössä huoltajien kanssa lapsikohtainen vasu tai leops (K/E) Mittari: Kyselyyn vastanneiden huoltajien määrä $\geq 20\%$ Osallistetaan esiopetushenkilöstö paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön ja kehittämiseen. Mittari: Esiopetuksen henkilöstö on osallistunut paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Palveluverkkoon perustuva, perheiden toiveiden mukainen esiopetuspaikka	Perheiden ensisijainen toive toteutuu. Mittari: $\geq 80\%$ pääsee ensisijaisesti toivomaansa yksikköön	Päiväkodin johtajat

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Esiopetuksen tuen toimintamallien vakiinnuttaminen	Lukuvuosisuunnitelman säännöllinen päivittäminen. Mittari: lukuvuosisuunnitelmaan merkitty vähintään kaksi päivitysajankohtaa lukuvuoden aikana, toteutuminen (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Rekrytoinnin vahvistaminen	Muodollisesti kelpoisen henkilöstön määrän lisääminen. Mittari: Vakituisten henkilöstön % osuus kasvaa tai on $\geq 90\%$ (K/E)	Palvelualuejohtaja ja päiväkodin johtajat
	Henkilöstön koulutukset mm. digitaalisuuden hyödyntäminen pedagogiikassa	Koulutuksiin osallistuminen. Mittari: koulutussuunnitelman mukaisten koulutusten toteutuminen (K/E)	Palvelualuejohtaja ja päiväkodin johtajat
	Ohjataan tarvittaessa työterveyshuollon palveluihin	Työnantaja tukee työkykyä. Mittari: Tiedän saavani tukea työnantajaltani, jos työkykyni on heikentymässä kohdan ka. 3.8 tai yli (työhyvinvointikysely toteutetaan laaja-alaisena parittomina vuosina)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Laatukäsikirjan käyttäminen arjessa	Laatukäsikirjan vuosikellon toteutuminen. Mittari: laatukäsikirjan mukaiset keskeisimmät arvioinnit tehty (K/E)	Päiväkodin johtajat ja henkilöstö
	Turvallisen ja viihtyisän opetusympäristön ylläpitäminen	Lainsäädännönmukaiset turvallisuuteen liittyvät toimenpiteet tehty. Mittari: yksikkökohtainen turvallisuuskansio ajan tasalla (K/E). Vastuualuekohtaisia harjoituksia $\geq 2/v$.	
	Taataan lapsille syrjimätön, inklusiivinen ja turvallinen kasvuympäristö päivittäisessä arjessa.	Jokaisessa ryhmässä on käytössä ryhmäkohtainen kiusaamisen ehkäisy suunnitelma ja yksiköissä toiminnallinen tasavuosuunnitelma. (K/E)	

1.1.3. Perusopetus-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	249 694	200 000	0	200 000	1 130	230 000	230 000	230 000
Maksutuotot	37 530	20 000	0	20 000	22 430	28 000	28 000	28 000
Tuet ja avustukset	91 667	55 000	0	55 000	69 825	42 000	41 998	41 998
Muut toimintatuotot	1 250	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	380 141	275 000	0	275 000	93 385	300 000	299 998	299 998
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-5 007 392	-5 132 930	0	-5 132 930	-3 372 926	-5 156 390	-5 059 516	-5 160 706
Palvelujen ostot	-255 041	-135 810	0	-135 810	-106 417	-213 610	-213 610	-213 610
Aineet, tarv. ja tav.	-182 848	-198 050	0	-198 050	-139 520	-190 050	-190 050	-190 050
Avustukset	-85	-140	0	-140	0	-140	-140	-140
Muut toimintakulut	-24 245	-29 150	0	-29 150	-12 125	-25 350	-25 350	-25 350
Toimintakulut yht.	-5 469 610	-5 496 080	0	-5 496 080	-3 630 988	-5 585 540	-5 488 666	-5 589 856
Toimintakate	-5 089 469	-5 221 080	0	-5 221 080	-3 537 603	-5 285 540	-5 188 668	-5 289 858
Poistot ja arv.alent.	-145 231	-67 230	0	-67 230	-45 618	-41 870	0	0
Yhteensä	-5 234 700	-5 288 310	0	-5 288 310	-3 583 221	-5 327 410	-5 188 668	-5 289 858

TOIMINNAN KUVAUS

Askolan kunnan perusopetus tukee oppilaiden kasvua sivistyneiksi, vastuullisiksi ja hyvinvoiviksi yhteiskunnan jäseniksi tarjoamalla turvallisen ja kannustavan oppimisympäristön. Opetus perustuu perusopetuslakiin, -asetukseen ja valtakunnallisiin opetussuunnitelmiin, ja se huomioi oppilaiden ja oppilasryhmien tarpeet, edistää yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja turvallisuutta sekä tukee elinikäistä oppimista. Koulujen vuosittaiset tavoitteet, painopisteet ja toiminta on kuvattu koulukohtaisesti lukuvuosisuunnitelmissa.

Toiminta korostaa yhteistyötä huoltajien kanssa, oppilaiden osallisuutta sekä paikallista yhteisöllisyyttä.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Palvelualueen painopisteet ovat perusopetuksessa seuraavat:

-Yrittäjyyskasvatuksen polku 1. luokasta 9:een luokkaan.

-Turvallisuus ja hyvinvointi. Toimintaa ja suunnittelua ohjaa palvelualueen yhteinen ja koulukohmainen vaarojen ja riskien arviointi sekä Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunnan 21.5.2026 §43 mukainen päätös toimenpideohjelmasta kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisemiseksi ja siihen puuttumiseksi.

- Perustaitojen vahvistaminen: Lukemisen edistäminen ja vuosikello.

Lisäksi

- Perusopetuslain muutoksen mukainen Liikunnallisen elämäntavan edistämisen suunnitelma.

- Oppimisen tuen lainsäädäntöuudistuksen jalkauttaminen jatkuu edelleen.

Syyskaudella 2027 aloitetaan laajempi OPS – muutostyö (osaamistakuu).

HENKILÖSTÖ

Oppilasmäärän vähenemisen myötä alakouluista väheni 1.8.2026 lukien yksi luokanopettajan virka ja 1.8.2027 lukien arvioidaan vähenevän yksi luokanopettajan virka. Muita oppilasmäärän vähenemisestä aiheutuvia opettajien virkamäärään vaikuttavia muutoksia ei talousarvioesityksessä ole huomioitu. Koulujen tuntikehyspäättökset valmistellaan Osaaminen ja elämänlaatu -lautakunnan päätettäväksi kevään 2027 aikana.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Oppilasmäärän väheneminen vaikuttaa perusopetuksessa siten, että luokanopettajan virkoja näyttäisi edelleen vähenevän. Arvio on, että Askolan alakoulu ja Monninkylän koulu muuttuvat kohti yksisarjaisuutta. Oppilasmäärän väheneminen heijastuu negatiivisesti talouteen valtion-osuustulojen vähenemisenä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Yrittäjyyskasvatus NYT – ohjelman mukaisesti Yrityskylä-vierailut, yrittäjyys MOK, TET, yrittäjyysmessut	Toteutuminen vuosisuunnitelman mukaisesti. Mittari: yrityskylävierailujen toteutuminen 6. ja 9. lk. (K/E), yrittäjyysmessun toteutuminen keväällä 2027	rehtorit, yrittäjyystiimin jäsenet, vastuupettajat
Kestävä talous	Toiminnan toteuttaminen lainsäädännön mukaisesti	Talousarvion mukainen toiminta. Mittari: Toimintakate ≤100%	rehtorit, palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Oppilaiden osallisuuden lisääminen, sisäisen ja ulkoisen viestinnän kehittäminen, jaettu johtaminen, tiimityöskentely	Oppilaskuntien ja tukioppilaiden toiminnan toteutuminen, muu osallisuuden lisääminen, wilma-viestintä, kodin ja koulun yhteistyö, vanhempainyhdistykset, em. toiminta toteutuu vuosisuunnitelman mukaisesti. Mittarit: arviointikeskustelujen toteutuminen (%), tiimi/vastuurakenteen toteutuminen (K/E), oppilaskunnan hallitusten kokousten määrä ≥4/koulu/lv. Koulun yhteiset tai luokkakohtaiset vanhempainillat ≥2/koulu/lv.	luokanopettajat, luokanvalvojat, ohjaavat opettajat, rehtorit, palvelualuejohtaja

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	TVT- ja henkilöstön taitojen kehittäminen. Oppimisen tuen toteutus ja lakisääteisten palveluiden turvaaminen. Oppilasmäärän seuranta.	Riittävät, ajanmukaiset laitteet ja TVT-taitotaso. Mittari: laitteiden määrä / oppilas (1.-6. lk. 1 kone/2 oppilasta, 7.-9. lk. 1 kone / 1 oppilas). Tuen oppilaslähtöinen ja joustava resurssointi. Mittari: Ryhmäkohtaisen tuen toteutuminen $\geq 0,122$ /oppilas (K/E). Oppilaskohtaisten tukitoimien oppilaiden määrä % oppilasmäärästä. Mittari: Tilastointipäivän 20.9 mukaisen oppilasmäärän julkaisu kunnan kotisivuille (K/E).	ICT – tuki, rehtorit, tvt-vastuuopettajat / tiimi, palvelualuejohtaja
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Poissaolojen seuranta ja yhteistyö HVA:n kanssa, opiskeluhoollon toteuttaminen. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen suunnitelman mukainen toiminta. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetus. Kouluruokailun kehittäminen. Henkilöstön koulutussuunnittelu, yhteistyö työterveyshuollon kanssa sekä rekrytoinnin ja perehdytyksen kehittäminen.	Läsnäolon tukeminen, poissaolojen vähentäminen, toimivat opiskeluhoollon prosessit HVA:n kanssa. Mittari: oppilaiden koulukohdattaiset poissaolomäärät pysyvät samoina tai vähenevät (poissaolopäivien %). Mittari: KiVa-koulun vuosittaisen kyselyn tulos paranee (K/E). Mittari: MOVE-testin fyysisen toimintakyvyn kuntakohtainen kokonaistulos tulos parempi, kuin valtakunnallinen keskiarvo (5. lk. ja 8. lk. tytöt ja pojat yht.).	rehtorit, luokanvalvojat, erityisopettajat, palvelualuejohtaja
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Oppilaitosturvallisuuden edistäminen, lakisääteinen toiminta, ennalta estävä toiminta ja puuttuminen häiriötilanteissa. Kunnossapidon yhteistyö Elinympäristö-palvelualueen kanssa. Koulukeskuksen B-siiven remontti ja yläkoulun välituntialueen kehittäminen.	Turvallinen, terveellinen ja viihtyisä oppimisympäristö, turvallisuustoimien toteutuminen. Mittarit: koulukohtaisia harjoituksia ≥ 2 /v. Turvallisuuskansion käyttöönotto (K/E).	rehtori, opettajat, palvelualuejohtaja

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 (20.9.) ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita.

Tunnusluku	01–12 2024	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Oppilasmäärä yleisopetuksessa 1.-6. lk. (20.9.)	337	333	309	300	274	245
Oppilasmäärä pienluokilla 1.-6. lk. (20.9.)	30	27	19			
Oppilasmäärä yleisopetuksessa 7.-9. lk. (20.9.)	230	233	196	232	231	233
Oppilasmäärä pienluokilla 7.-9. lk. (20.9.)	34	27	32			
Opetusryhmien määrä (yleisopetus 1.-6. lk. 20.9)	22	21	20	19	18	17
Opetusryhmien määrä (pienluokat 1.-9. lk. 20.9)	8	8	7	7	7	7
Iltapäivätoiminnan ryhmien määrä	3	3	3	2	3	2

1.1.4. Lukiokoulutus-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	1 155	0	0	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	500	0	22 000	22 000
Tuet ja avustukset	69 382	28 000	0	28 000	2 481	22 000	0	0
Muut toimintatuotot	735	0	0	0	750	500	500	500
Toimintatuotot yht.	71 271	28 000	0	28 000	3 731	22 500	22 500	22 500
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-958 439	-910 700	0	-910 700	-622 997	-1 019 450	-989 839	-1 009 636
Palvelujen ostot	-9 792	-10 400	0	-10 400	-3 143	-9 100	-9 100	-9 100
Aineet, tarv. ja tav.	-43 562	-57 700	0	-57 700	-22 876	-45 000	-45 000	-45 000
Muut toimintakulut	-11 649	-23 020	0	-23 020	-13 621	-29 520	-29 520	-29 520
Toimintakulut yht.	-1 023 442	-1 001 820	0	-1 001 820	-662 637	-1 103 070	-1 073 459	-1 093 256
Toimintakate	-952 171	-973 820	0	-973 820	-658 906	-1 080 570	-1 050 959	-1 070 756
Poistot ja arv.alent.	-32 396	-31 200	0	-31 200	-30 996	-13 110	0	0
Yhteensä	-984 567	-1 005 020	0	-1 005 020	-689 901	-1 093 680	-1 050 959	-1 070 756

TOIMINNAN KUVAUS

Askolan lukion toiminta-ajatuksena on ”Vahvat juuret, kantavat siivet”. Lukio tarjoaa opiskelijoille laadukasta opetusta ja kasvatusta sekä vahvat valmiudet jatko-opintoihin, työelämään ja aktiiviseen yhteiskunnan jäsenyyteen. Opiskelijoita kannustetaan tunnistamaan omat vahvuutensa, ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja löytämään omat tulevaisuuden suuntansa.

Lukion erityispiirteenä on yrittäjyys- ja työelämäpainotus, joka vahvistaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia, oma-aloitteisuutta, osallisuutta ja vastuullisuutta sekä tuo opintoihin toiminnallisuutta ja yhteistyötä ympäröivän yhteiskunnan kanssa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Vuonna 2027 Askolan lukion toiminnan painopisteitä ovat yrittäjyys ja työelämä, turvallisuus ja hyvinvointi sekä kestävä kehitys. Painopistealueissa korostuvat yhteisöllisyys, osallisuus, vastuullisuus ja yhteistyö.

Keskeisiä toimintaan vaikuttavia muutostekijöitä ovat alueen pienenevät ikäluokat ja opiskelijamäärän kehitys sekä opiskelijajoukon moninaistuminen. S2-opiskelijoiden määrän kasvu lisää tarvetta kehittää kielellistä tukea, opetusta ja ohjausta. Samalla vahvistetaan oppimisen tukea ja opiskelijoiden hyvinvointia sekä tuetaan opiskelijoiden kiinnittymistä opintoihin.

Yrittäjyys- ja työelämäpainotusta kehitetään edelleen yhteistyössä paikallisten yritysten, korkeakoulujen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden jatko-opinto- ja työelämävalmiuksia sekä lukion vetovoimaa.

Lukion nykyisen jaksojärjestelmän toimivuutta arvioidaan vuoden 2027 aikana. Valmistelun aikana laaditaan ennakkoarvioitusten arviointi. Valmistelua toteutetaan yhteistyössä Askolan yläkoulun ja alakoulun sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöresurssit kohdennetaan opetuksen ja opiskelijoiden tuen tarpeiden mukaisesti. Vuonna 2027 henkilöstön osaamista ja yhteistyötä vahvistetaan erityisesti oppimisen tuessa, S2-opetuksessa sekä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja kouluun kiinnittymisen tukemisessa.

Henkilöstöllä on keskeinen rooli lukion painopisteiden – yrittäjyyden ja työelämän, turvallisuuden ja hyvinvoinnin sekä kestävä kehityksen – toteuttamisessa. Monialaisella yhteistyöllä vahvistetaan yhteisöllistä toimintakulttuuria ja vastataan opiskelijajoukon muuttuviin tarpeisiin.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Askolan lukion toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää tulevana vuosina riittävän opiskelijamäärän säilyttämistä ja lukion vetovoiman vahvistamista. Lukion merkitys oman kunnan nuorten koulutusmahdollisuutena korostuu toimintaympäristön ja ikäluokkien muuttuessa.

Pienen lukion vahvuuksia ovat opiskelijoiden yksilöllinen kohtaaminen, yhteisöllisyys ja joustava toimintakulttuuri. Tulevaisuuden tavoitteena on kehittää Askolan lukiota omaleimaisena ja elinvoimaisena lähilukiona sekä vahvistaa sen asemaa houkuttelevana opiskelupaikkana myös oman kunnan ulkopuolelta tuleville opiskelijoille.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhiö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Ylläpidetään ja kehitetään lukion yhteistyötä yritysten, yrittäjien ja korkeakoulujen kanssa osana yrittäjyys- ja työelämäpainotusta.	Projektiivikko toteutuu ja lukuvuoden aikana toteutetaan vähintään 3 muuta yritys-, työelämä- tai korkeakoulu-yhteistyön muotoa. Mittari: Toteutuneiden yritys- ja työelämäyhteistyön muotojen määrä ≥ 4 .	Rehtori ja yrittäjyys- ja työelämäpainotuksesta vastaavat opettajat
Kestävä talous	Talouden suunnitelmallinen seuranta ja resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen.	Talousarvion mukainen toiminta. Mittari: Talousarvion toteuma $\leq 100\%$.	Rehtori, palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Vahvistetaan opiskelijoiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia lukion toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä.	Opiskelijoita osallistetaan vähintään kolmessa lukion toimintaa tai sen kehittämistä koskevassa asiassa vuoden aikana. Mittari: Toteutuneiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien määrä ≥ 3 .	Rehtori, ohjaavat opettajat: OPKH, TUTOR, pikkutiimit
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Hyödynnetään koulukeskuksen tiloja ja resursseja tarkoituksenmukaisesti yhteistyössä yläkoulun sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden kanssa.	Lukion, yläkoulun ja monitoimitilan tilojen ja resurssien yhteiskäyttö toteutuu suunnitellusti. Mittari: Suunniteltu yhteiskäyttö toteutunut: kyllä/ei	Rehtori, opettajat ja muu henkilökunta

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Vahvistetaan opiskelijoiden hyvinvointia ja terveyttä osana lukion arkea ja yhteisöllistä opiskeluhuoltoa sekä tuetaan henkilöstön työhyvinvointia.	Vähintään kolme opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä edistävää toimintaa sekä vähintään kaksi henkilöstön työhyvinvointia edistävää toimintaa vuoden aikana. Mittarit: Opiskelijoiden hyvinvointia edistäviä tapahtumia ≥ 3 . Henkilöstön työhyvinvointia edistäviä toimintoja ≥ 2 .	Rehtori, opiskeluhuolto, nuorisopalvelut, tiimit
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat ja käytännöt ovat ajan tasalla ja turvallisuusharjoitukset toteutetaan suunnitellusti.	Turvallisuusharjoitukset toteutetaan suunnitellusti ja opiskeluympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä kehitetään havaittujen tarpeiden perusteella. Mittari: Toteutuneiden turvallisuusharjoitusten määrä ≥ 2 .	Rehtori, turvallisuustiimi

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 (20.9.) ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita seuraavasti: ennuste kasvaa (↗), pysyy samana (→) tai vähenee (↘).

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Opiskelijamäärä 20.9.	125	126	→	→	→
- kotipaikka Askola	43	45	↗	↗	→
- kotipaikka muu kuin Askola	82	81	↘	↘	→
Lukio-opintoja yli 3 vuotta suorittavat	12	16	→	→	→

1.1.5. Osaaminen/hallinto –vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01–08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	907 180	900 000	75 000	975 000	651 555	1 050 000	975 000	975 000
Toimintatuotot yht.	907 180	900 000	75 000	975 000	651 555	1 050 000	975 000	975 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-173 811	-131 780	0	-131 780	-80 737	-135 150	-137 853	-140 610
Palvelujen ostot	-982 933	-1 076 000	15 000	-1 061 000	-633 881	-1 062 005	-1 062 010	-1 062 010
Aineet, tarv. ja tav.	-8 958	-11 000	0	-11 000	-161	-7 850	-7 850	-7 850
Muut toimintakulut	-728	-25 700	0	-25 700	-523	-6 700	-6 700	-6 700
Toimintakulut yht.	-1 166 430	-1 244 480	15 000	-1 229 480	-715 301	-1 211 705	-1 214 413	-1 217 170
Toimintakate	-259 250	-344 480	90 000	-254 480	-63 746	-161 705	-239 413	-242 170
Yhteensä	-259 250	-344 480	90 000	-254 480	-63 746	-161 705	-239 413	-242 170

TOIMINNAN KUVAAUS

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualueen hallinto –vastuualue kehittää, tukee ja ohjaa palvelukokonaisuuden käytännön toimintaa, suunnittelu- ja kehittämistoimintaa, johtamista ja johtamisen rakenteita, taloutta sekä päätöksentekoa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Palvelualueen ja vastuualueiden asiakaslähtöisen palvelutuotannon kehittäminen seuraavista osa-alueista:

- strateginen ja talouden johtaminen sekä tavoitteiden yhdenmukaistaminen
- toimintatavat ja prosessit
- henkilöstön osaaminen
- johtaminen ja johtamisen rakenteet
- viranhaltijoiden päätöksenteko ja monijäsenisen toimielimen päätöksenteon valmistelu
- häiriötilanne- ja kriisiviestintä sekä resilienssi

HENKILÖSTÖ

Talousarvioesitys sisältää opetuksen ja kasvatuksen asiantuntijan toimen perustamisen 1.1.2027 lukien. Palvelualueella ei ole aiempaa asiantuntijan vakanssia. Muutoksella tavoitellaan varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen vakainaistamista 1.1.2027 lukien. Esitys pohjautuu aiempaan päätökseen, jossa varhaiskasvatusjohtajan vakanssi lakkautettiin ja työtehtävät siirtyivät määräaikaisesti päiväkodinjohtajille. Varhaiskasvatuksen johtamisrakenteen määräaikaisuuden aikana johtamisen toimintaedellytyksiä on arvioitu. Arvioinnin perusteella esihenkilöiden työ sisältää runsaasti asiantuntijatehtäviä. Lisäksi päiväkodinjohtajille ja rehtoreille kertyy säännöllistä ylityökeritystä, joka on pois palvelutuotannon ja henkilöstön johtamisesta sekä tuesta.

Vastuualueen henkilöstö koostuu seuraavista: palvelualuejohtaja, hallinnon sihteeri sekä opetuksen ja kasvatuksen asiantuntija. Yläkoulun koulusihteeri on Askolan yläkoulun henkilöstöä.

Henkilöstömenot jakautuvat talousarviossa työtehtävien suhteessa seuraavasti: palvelualuejohtaja 50% (elämänlaatu/hallinto 50%), hallinnon sihteeri 50% (elämänlaatu/hallinto 50%), opetuksen ja kasvatuksen asiantuntija (varhaiskasvatus 25 % ja esiopetus 10%, perusopetus 35%,

osaaminen hallinto 15% ja elämänlaatu hallinto 15% sekä yläkoulun koulusihteeri (koulukuljetus-asiat) 40% (yläkoulu 60%).

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Opetuksen ja kasvatuksen asiantuntijan vakanssin perustaminen selkeyttää palvelualueen johtamisrakennetta, vahvistaa asiantuntijaresurssia sekä tukee varhaiskasvatuksen, opetuksen ja hallinnon tehtävien tarkoituksenmukaista organisointia muuttuvassa toimintaympäristössä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Yrittäjyyskasvatuksen sekä palvelualueen ja yrittäjien yhteistyön kehittäminen	Palvelualueen ja yritysten yrittäjyyskasvatuksen yhteistyöryhmän toiminnan kehittäminen. Mittari: yhteistyötapaamisia $\geq 2/v$.	palvelualuejohtaja ja hallinnon sihteeri
Kestävä talous	Talousarvion toteutumien seuranta ja kestävän talouden rakenteiden vahvistaminen	Mittari: toimintakate $\leq 100\%$	palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Yhteistoiminnan muotojen ja viestinnän kehittäminen	Palvelualueen internet-sivujen päivittäminen sekä Intranet -sivujen sisällön tuotanto. Mittari: Internet-sivut päivitetty asiakaslähtöinen näkökulma huomioiden (K/E), Intranet-sisällöntuotanto toteutettu (K/E)	palvelualuejohtaja, hallinnon sihteeri, opetuksen ja kasvatuksen asiantuntija
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Palvelurakenteen ja johtamisen kehittäminen	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen johtamisen rakenteen vakinaistaminen. Mittari: johtamisen rakenne vakinaistettu 1.1.2027 lukien (K/E). Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon arvioinnin toteuttaminen (K/E).	palvelualuejohtaja
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Palvelutuotannon laadun kehittäminen	Lasten ja nuorten liikkumisen sekä kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Mittari: Koulunuorisotyön käsikirjan käyttöönotto 1.8.2027 lukien.	palvelualuejohtaja, nuorisosihteeri
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuutta edistävän suunnittelu- ja harjoitustoiminnan kehittäminen	Turvallisuuskansion edelleen kehittäminen koko palvelualueella ja harjoitustoiminnan vakinaistaminen. Mittari: palvelualueen yhteisiä harjoituksia $\geq 1/v$.	palvelualuejohtaja, vastuualuejohtajat, hallinnon sihteeri

1.2. Elämänlaatu-tehtäväalue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	Ta2027 raami	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot									
Myyntituotot	52 033	40 500	0	40 500	36 812		43 500	43 500	43 500
Maksutuotot	3 273	0	0	0	4 243		0	0	0
Tuet ja avustukset	42 660	36 750	0	36 750	66 714		45 250	45 250	45 250
Muut toimintatuotot	1 920	0	0	0	0		0	0	0
Toimintatuotot yht.	99 886	900 000	0	975 000	107 769		88 750	88 750	88 750
Toimintakulut									
Henkilöstökulut	-545 149	-555 990	0	-555 990	-388 617		-566 970	-578 309	-589 876
Palvelujen ostot	-262 241	-268 245	0	-268 245	-166 186		-274 500	-274 500	-274 500
Aineet, tarv. ja tav.	-72 418	--80 000	0	-80 000	-52 387		-78 985	-78 985	-78 985
Avustukset	-19 750	-20 000	0	-20 000	0		-20 000	-20 000	-20 000
Muut toimintakulut	-29 319	-30 610	0	-30 610	-22 192		-35 810	-35 810	-35 810
Toimintakulut yht.	-928 877	-1 244 480	0	-1 229 480	-629 382		-976 265	-987 604	-1 217 170
Toimintakate	-828 991	-344 480	0	-254 480	-521 613	-860 000	-887 515		
Yhteensä	-828 991	-344 480	0	-254 480	-521 613		-887 515		

Elämänlaatu-tehtäväalueen toiminta muodostuu seuraavista vastuualueista:

- vapaa sivistystyö
- kulttuuripalvelut
- kirjastopalvelut
- nuorisopalvelut
- liikuntapalvelut
- elämänlaatu/hallinto

1.2.1. Vapaa sivistystyö –vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut								
Palvelujen ostot	-100 427	-99 200	0	-99 200	-59 768	-99 200	-99 200	-99 200
Aineet, tarv. ja tav.	-46	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-9	0	0	0	-67	0	0	0
Toimintakulut yht.	-100 483	-99 200	0	-99 200	-59 835	-99 200	-99 200	-99 200
Toimintakate	-100 483	-99 200	0	-99 200	-59 835	-99 200	-99 200	-99 200
Yhteensä	-100 483	-99 200	0	-99 200	-59 835	-99 200	-99 200	-99 200

TOIMINNAN KUVAUS

Vapaa sivistystyö –vastuualue koostuu Porvoon musiikkiopiston, Porvoon kansalaisopiston ja Askolan kuvataidekoulun palveluista.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Vapaan sivistystyön palveluissa painopisteenä on palveluiden saavutettavuuden, laadun ja kustannustehokkuuden turvaaminen. Keskeisiä muutostekijöitä ovat henkilöstö- ja tilakustannusten kasvu, minkä vuoksi tarkastellaan tilojen käyttöä sekä yhteistyömahdollisuuksia palveluntuottajien kanssa toiminnan pitkäjänteisen kestävyysvarmistamiseksi.

HENKILÖSTÖ

Vastuualueeseen ei kuulu kunnan henkilöstöä. Palvelut ovat ostopalveluita näiltä toimijoilta.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Vapaan sivistystyön palveluiden tulevaisuudessa korostuvat palveluiden saavutettavuuden turvaaminen, kustannuskehityksen hallinta sekä yhteistyön vahvistaminen laadukkaiden, vaikuttavien ja taloudellisesti kestävien palvelujen varmistamiseksi.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Tarkastellaan mahdollisia yhteistyömuotoja tai sisältöjä vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa teeman mukaisesti	Mittari: yhteistyötapaamisten lukumäärä $\geq 1-2$	palvelualuejohtaja
Kestävä talous	Sopimusten mukainen toiminta	Seurataan toimintaa, kustannukset aiempien vuosien tasolla. Mittari: toimintakate $\leq 100\%$	palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Yhteistyön vahvistaminen, viestinnän kehittäminen	Mittari: tapaamisten lukumäärä $\geq 1-2$ /yhteistyötaho/v	palvelualuejohtaja
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Asiakastarpeiden huomioiminen yhteistyön sisältöinä	Asiakastarveperustainen palvelutuotanto. Mittari: asiakastarpeiden käsittely yhteistyöpalaverissa (K/E)	palvelualuejohtaja

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Tarjotaan kuntalaisille hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta tukevia kursseja ja tapahtumia.	Kurssi- ja tapahtumatarjonta toteutunut suunnitellusti (kyllä/ei).	palvelualuejohtaja
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuutta, varautumista ja jatkuvuuden hallintaa käsittelevät teemat palvelutuotannossa	Kuntalaisten varautumisen vahvistaminen. Mittari: kurssien tai teemojen määrä palvelutuotannossa ≥ 3	palvelualuejohtaja

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Musiikkiopistossa askolalaisia (lukuvuosi)	46				
Kansalaisopistoon osallistuvien määrä (lukuvuosi)	316				
Kuvataidekoulun oppilaat (lukuvuosi)	51				

1.2.2. Kulttuuripalvelut-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Maksutuotot	150	0	0	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	3 000	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	3 150	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-20 002	-15 710	0	-15 710	-10 629	-15 550	-15 861	-16 178
Palvelujen ostot	-6 657	-4 200	0	-4 200	-41	-4 200	-4 200	-4 200
Aineet, tarv. ja tav.	-282	-250	0	-250	0	-250	-250	-250
Avustukset	-7 000	-7 000	0	-7 000	0	-7 000	-7 000	-7 000
Muut toimintakulut	0	-1 160	0	-1 160	0	-1 160	-1 160	-1 160
Toimintakulut yht.	-33 941	-28 320	0	-28 320	-10 670	-28 160	-28 471	-28 788
Toimintakate	-30 791	-28 320	0	-28 320	-10 670	-28 160	-28 471	-28 788
Yhteensä	-30 791	-28 320	0	-28 320	-10 670	-28 160	-28 471	-28 788

TOIMINNAN KUVAAUS

Paikallisidentiteetin vahvistaminen, kuntalaisten osallistaminen vauvasta vaariin, yhteyksien luomien eri ikäisten välillä tuottamalla kulttuuritarjontaa, osallistamista ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuuritapahtumien avulla tuetaan kuntalaisten hyvinvointia mahdollistamalla kohtaamisia, näkyväksi tuleamista ja vuorovaikutusta.

Osallistava ilmapiiri kunnan veto- ja pitovoimatekijänä.

Laaja-alainen yhteistyö ja verkostoituminen eri paikallisten ja alueellisten toimijoiden kanssa.

Linnankosken museon ylläpito ja tunnetuksi tekeminen, opastukset ja tapahtumat.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Kulttuuripalveluiden ja kirjaston tiivis yhteistyö, josta syntyy synergiaetuja.

Tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa kehitetään yhteistyössä paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Samalla vahvistetaan yhteistyötä kunnan, järjestöjen, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Yhteistyöverkostojen laajentuminen sekä kasvava tapahtuma- ja kulttuuritoiminta vahvistavat kirjaston roolia kunnan hyvinvoinnin, osallisuuden ja elinvoiman edistäjänä.

Kulttuuritarjonnan saavutettavuuden lisääminen myös verkon välityksellä.

HENKILÖSTÖ

Kirjastonjohtajan työpanoksesta 25 % kohdentuu kulttuuripalveluiden tehtäviin.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Kirjaston merkitys kuntalaisten yhteisenä kohtaamis-, kulttuuri- ja oppimisympäristönä vahvistuu.

. TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Positiivinen imago kunnan veto- ja pitovoiman ylläpitämiseksi. Kumppanuudet paikallisten yritysten kanssa. Verkostoituminen muiden paikallisten toimijoiden kanssa.	Synergiaetujen saavuttaminen. Mittari: uusien verkostojen kasvava määrä. K/E	Kirjastonjohtaja
Kestävä talous	Toiminnan toteuttaminen talousarvion puitteissa. Kustannustehokkuus.	Mittari: toimintakate ≤100%	Kirjastonjohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Osallisuuden lisääminen, monipuoliset tapahtumat eri ikäryhmät huomioon ottaminen.	Tapahtumien järjestäminen paikallisten toimijoiden kanssa: Linnankosken museo, kirjamessumatka ja tarinapiirit. Yhteistyö koulujen kanssa. Mittari: em. toteutuminen (K/E)	Kirjastonjohtaja
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Kirjasto tapahtumapaikkana, Linnankosken museo, pop up-tapahtumat.	Mittari: Tapahtumien määrä Mittari: Tapahtumien järjestäminen yhteistyössä muun palvelualueen / vastuualueen kanssa 2-3/vuosi. Mittari: Yhteistyö toteutunut suunnitellusti muiden toimijoiden kanssa (muut kunnat ja paikalliset toimijat), (K/E)	Kirjastonjohtaja
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Vuorovaikutuksen ja verkostoitumisen mahdollistaminen. Eri ikäisten välinen vuorovaikutus.	Kumppanuuksien luominen paikallisten järjestöjen ja toimijoiden kanssa. Mittari: em. määrät	Kirjastonjohtaja
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisten ja viihtyisien tapahtumien toteutuminen	Turvallisuustoimenpiteet ja asiakirjojen päivittäminen. Mittari: Turvallisuuskansion rakentaminen valmis (K/E)	Kirjastonjohtaja

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Tapahtumien määrä, joita järjestetty / joihin osallistuttu yhteistyössä oman kunnan kanssa	8				
Tapahtumien määrä, joita järjestetty / joihin osallistuttu yhteistyössä kunnan ulkopuolisten tahojen kanssa	32				
Tapahtumien määrä (oma toiminta)	51				

1.2.3. Kirjastopalvelut-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	985	500	0	500	195	1 000	1 000	1 000
Tuet ja avustukset	1 010	0	0	0	1 014	1 000	1 000	1 000
Toimintatuotot yht.	1 995	500	0	500	1 209	2 000	2 000	2 000
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-153 646	-162 770	0	-162 770	-100 152	-163 190	-166 454	-169 783
Palvelujen ostot	-22 754	-25 500	0	-25 500	-8 849	-23 150	-23 150	-23 150
Aineet, tarv. ja tav.	-55 800	-62 950	0	-62 950	-36 331	-60 350	-60 350	-60 350
Muut toimintakulut	-25 448	-26 800	0	-26 800	-20 593	-32 200	-32 200	-32 200
Toimintakulut yht.	-257 649	-278 020	0	-278 020	-165 924	-278 890	-282 154	-285 483
Toimintakate	-255 653	-277 520	0	-277 520	-164 715	-276 890	-280 154	-283 483
Poistot ja arv.alent.	-27 670	-28 340	0	-28 340	-18 446	-26 780	0	0
Yhteensä	-283 323	-305 860	0	-305 860	-183 161	-303 670	-280 154	-283 483

TOIMINNAN KUVAUS

Kirjasto tarjoaa kuntalaisille yhdenvertaisen ja maksuttoman pääsyn tietoon, kulttuuriin, lukemiseen ja elinikäiseen oppimiseen. Kirjasto ylläpitää monipuolista kokoelmaa sekä tarjoaa tiloja oppimiseen, työskentelyyn, harrastamiseen, kansalaistoimintaan ja kohtaamiseen.

Kirjasto edistää lukutaitoa, kulttuurista osallisuutta sekä yhteisöllisyyttä järjestämällä tapahtumia, näyttelyitä ja muuta kulttuuritoimintaa eri ikäryhmille. Kirjasto toimii aktiivisesti yhteistyössä kunnan eri palveluiden, yhdistysten, yritysten sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kirjasto kehittää omatoimipalvelujaan ja edistää palveluiden saavutettavuutta, jotta kirjastopalvelut ovat kuntalaisten käytettävissä mahdollisimman laajasti.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Vuonna 2027 kirjaston toiminnan painopisteinä ovat palveluiden saavutettavuuden kehittäminen, yhteistyöverkostojen vahvistaminen sekä kirjaston aseman vahvistaminen kuntalaisten yhteisenä kulttuurin, oppimisen ja osallisuuden tilana.

Omatoimikirjaston käyttömahdollisuuksia laajennetaan alle 15-vuotiaille huoltajan suostumuksella. Tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten mahdollisuuksia hyödyntää kirjastopalveluja itsenäisesti ja yhdenvertaisesti.

Kirjaston tapahtuma- ja kulttuuritoimintaa kehitetään yhteistyössä paikallisten, maakunnallisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Samalla vahvistetaan yhteistyötä kunnan, järjestöjen, yritysten ja muiden kumppaneiden kanssa.

Kirjaston tiloja uudistetaan vastaamaan muuttuvia asiakastarpeita. Tavoitteena on lisätä tilojen monikäyttöisyyttä, viihtyisyyttä sekä mahdollisuuksia yhteisölliseen toimintaan.

Toiminnan kehittämisen laajuuteen vaikuttavat käytettävissä olevat henkilöstöresurssit, joiden puitteissa huolehditaan lakisääteisten kirjastopalveluiden järjestämisestä sekä palveluiden kehittämisestä.

HENKILÖSTÖ

Kirjaston henkilöstö vastaa lakisääteisten kirjastopalveluiden toteuttamisesta, palveluiden kehittämisestä sekä tapahtuma- ja yhteistyötoiminnasta. Osaava ja tehtävien hoitamisen mahdollistava henkilöstö on edellytys palveluiden laadulle, saavutettavuudelle ja jatkuvuudelle.

Kirjaston henkilöstö: kirjastonjohtaja (0,75 %), kirjastonhoitaja (100%), kirjastovirkailija (lasten- ja nuorisotyön kirjastovirkailija 100%), kirjastovirkailija (50%), yhteensä 3,25 htv.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Kirjaston merkitys kuntalaisten yhteisenä kohtaamis-, kulttuuri- ja oppimisympäristönä vahvistuu. Kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja omatoimipalveluiden kehittäminen lisää palveluiden käyttömahdollisuuksia eri asiakasryhmille.

Yhteistyöverkostojen laajentuminen sekä kasvava tapahtuma- ja kulttuuritoiminta vahvistavat kirjaston roolia kunnan hyvinvoinnin, osallisuuden ja elinvoiman edistäjänä.

Kirjaston tilojen kehittäminen sekä esteettömyyden parantaminen ovat keskeisiä tulevaisuuden kehittämiskohteita. Tavoitteena on entistä saavutettavampi, viihtyisämpi ja monipuolisempi kirjasto, joka vastaa kuntalaisten muuttuviin tarpeisiin. Kirjaston palveluympäristön kehittämiseksi valmistellaan tilajärjestelyjä, joiden tavoitteena on parantaa asiakaspalvelun toimivuutta, tilojen monikäyttöisyyttä sekä eri käyttäjäryhmien huomioimista. Keskeisiä kehittämiskohteita ovat lastenosaston uudelleenjärjestely, varattavan kokous- ja opiskelutilan toteuttaminen sekä kirjaston viihtyisyyttä ja saavutettavuutta parantavat kaluste- ja tilaratkaisut. Lisäksi selvitetään esteettömyyttä parantavien ratkaisujen toteuttamismahdollisuuksia osana kirjastotilojen pidemmän aikavälin kehittämistä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Lisätään yhteistyötä paikallisten yritysten, yhdistysten, opilaitosten ja muiden toimijoiden kanssa. Tuodaan paikallista osaamista, yrittäjyyttä ja kulttuuria esille kirjaston tapahtumissa ja näyttelyissä.	Tavoite: yhteistyötä eri toimijoiden kanssa on lisätty ja uusia yhteistyömuotoja on otettu käyttöön. Mittarit: vähintään yksi uusi yhteistyökumppani tai yhteistyömuoto vuoden aikana (K/E). Yhteistyössä toteutettujen tapahtumien ja osallistujien määrät toteutuneet suunnitellusti (K/E).	Kirjastonjohtaja
Kestävä talous	Kehitetään omatoimikirjaston käyttöä ja hyödynnetään yhteistyöverkostoja palveluiden kehittämisessä. Haetaan ulkopuolista hankerahoitusta yhdenvertaisuuden ja saavutettavuuden kehittämiseen.	Toiminta toteutuu talousarvion puitteissa ja palveluiden kehittämisessä hyödynnetään yhteistyöverkostoja. Mittari: toimintakate ≤100%. Mittari: Saatua hankerahoitusta (K/E)	Kirjastonjohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Laajennetaan yhteistyöverkostoja paikalliselta tasolta maakunnallisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin. Edistetään kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Tavoite: verkostoyhteistyö on vahvistunut ja kuntalaisilla on mahdollisuuksia osallistua kirjaston toimintaan. Mittarit: osallistavia tapahtumia tai tilaisuuksia järjestetty (K/E). Uusi maakunnallinen tai valtakunnallinen yhteistyöverkosto käytössä (K/E).	Kirjastonjohtaja, kirjastonhoitaja
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Omatoimikirjaston käyttömahdollisuus laajennetaan alle 15-vuotiaille huoltajan suostumuksella. Kirjaston tiloja kehitetään vastaamaan paremmin asiakkaiden tarpeita.	Omatoimikirjaston saavutettavuutta on parannettu ja tilojen kehittäminen etenee suunnitellusti. Mittari: alle 15-vuotiaiden omatoimiasiakkuus otettu käyttöön (K/E). Tilojen kehittämistoimenpiteitä toteutettu vuoden aikana (K/E).	Kirjastonhoitaja
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Järjestetään kulttuuri-, lukutaito- ja osallisuutta tukevia tapahtumia eri ikäryhmille. Tuetaan henkilöstön osaamisen kehittämistä ja työhyvinvointia.	Monipuolista tapahtumatoimintaa on toteutettu ja henkilöstön osaamisen ylläpitämisestä on huolehdittu. Kirjasto järjestää tai on mukana järjestämässä tapahtumia (K/E). Henkilöstölle tarjotaan työtä tukevia koulutuksia suunnitelman mukaisesti (K/E).	Kirjastonjohtaja

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Kehitetään kirjaston viihtyisyyttä, houkuttelevuutta, turvallisuutta ja esteettömyyttä sekä uudistetaan tilaratkaisuja	Kirjastoympäristöä on kehitetty ja esteettömyyden parantamiseksi on toteutettu tai valmisteltu toimenpiteitä. Mittari: turvallisuuskansio on ajan tasalla (K/E). Tilojen viihtyisyyttä tai esteettömyyttä parantavia toimenpiteitä toteutettu tai valmisteltu (K/E).	Kirjaston henkilökunta

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
lainat (Tp2023 39 239 lainausta)	36 624	38 561				
lainat / asukas (Tp2023 8,24)	7,79	8,29				
lainaajat (Tp2023 1581)	1 520	1037				

Kirjastoa koskeva tilastotietoaaineisto julkaistaan vuosittain kunnan internet -sivuilla, osoitteessa [Kyselyt, raportit ja tilastot - Askolan kunta](#)

1.2.4. Nuorisopalvelut-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	467	1 500	0	1 500	1 827	2 000	2 000	2 000
Maksutuotot	3 123	0	0	0	4 243	0	0	0
Tuet ja avustukset	38 650	36 750	0	36 750	53 700	44 250	44 250	44 250
Muut toimintatuotot	1 201	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	43 441	38 250	0	38 250	59 770	46 250	46 250	46 250
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-182 606	-170 880	0	-170 880	-136 176	-189 320	-193 105	-196 969
Palvelujen ostot	-26 486	-17 495	0	-17 495	-24 376	-25 705	-25 700	-25 700
Aineet, tarv. ja tav.	-8 738	-3 650	0	-3 650	-9 255	-7 640	-7 635	-7 635
Avustukset	-6 150	-5 600	0	-5 600	0	-5 600	-5 600	-5 600
Muut toimintakulut	-2 150	-1 250	0	-1 250	-884	-1 450	-1 450	-1 450
Toimintakulut yht.	-226 131	-198 875	0	-198 875	-170 691	-229 715	-233 490	-237 354
Toimintakate	-182 690	-160 625	0	-160 625	-110 921	-183 465	-187 240	-191 104
Yhteensä	-182 690	-160 625	0	-160 625	-110 921	-183 465	-187 240	-191 104

TOIMINNAN KUVAUS

Nuorisopalvelut-vastuualue koostuu avoimesta nuorisotilatyöstä, koulunuorisotyöstä ja loma-aikojen toiminnoista, sekä erilaisista nuorisoon kohdistuvista hankkeista.

Nuorisopalveluiden tehtävänä on tarjota nuorille heidän kokonaisvaltaista hyvinvointiaan yhteisöllisesti tukevaa toimintaa. Toiminta tapahtuu nuorisotiloissa, jalkautumalla, retkitoimintana sekä erilaisina tempauksina ja tapahtumina. Nuoriso-ohjaajat tekevät myös tiivistä yhteistyötä koulujen kanssa koulunuorisotyön eri muodoissa.

Nuorisopalvelut sisältävät etsivän nuorisotyön lakisääteisen toiminnan.

Nuorten osallisuutta edistetään nuorisovaltuuston aktiivisen toiminnan kautta. Nuorisovaltuusto sijaitsee Askolan kunnan organisaatiossa Demokratia ja toimivuus -palvelualueella vaikuttamistoimielimissä. Nuorisovaltuusto valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan ja tällä hetkellä nuorisovaltuuston kokoonpanossa 4 jäsentä. Nuorisovaltuusto kokoontuu pääsääntöisesti kahdesti keväällä ja kahdesti syksyllä.

Nuorisopalvelut tekevät verkosto- ja sidosryhmäyhteistyötä. Vastuualue koordinoi Kohtsillään Askolassa -tapahtumakalenteria.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Keskeisenä kehittämistoimenpiteenä on nuorisotilatoiminnan laajentaminen. Nuorisotyössä vahvistetaan myös jalkautuvaa ja liikkuvaa työmuotoa.

HENKILÖSTÖ

Nuorisopalveluiden toteutuksesta vastaa ammattitaitoinen ja monipuolinen henkilöstö, johon kuuluu nuorisosihteeri, kaksi nuoriso-ohjaajaa sekä hankerahoituksella toimiva etsivä nuorisotyöntekijä. Nuorisosihteerin työpanos jakautuu nuorisopalveluille 60 % ja 40 % liikuntapalveluille. Henkilöstö toimii sekä itsenäisesti että tiiviissä yhteistyössä muodostaen kokonaisuuden, jossa

yhdistyvät nuorisotyön, liikunnanohjauksen, ennaltaehkäisevän työn ja palveluiden kehittämisen osaaminen.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Kehittämisessä painottuvat ennaltaehkäisevä työ, matalan kynnyksen palvelut sekä toiminnan pitkäjänteinen uudistaminen kustannustehokkaasti. Taloussuunnittelussa keskeisenä lähtökoh-
tana on toiminnan kustannustehokkuus ja resurssien tarkoituksenmukainen kohdentaminen.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Positiivinen imago ja tapahtumat.	Toiminnan toteutuminen vuosisuunnitelman mukaan. Harrastepäivän koordinointi. Mittari: Harrastepäivän toteutuminen (K/E).	Nuorisosihteeri
Kestävä talous	Talousarvioin mukainen toiminta	Mittari: toimintakate ≤100%.	Nuorisosihteeri
Osallistava ja avoin toimintatapa	Nuorten osallistaminen osaksi kunnallista päätöksen tekoa.	Nuorisovaltuuston (Nuva) kokousten määrä ≥4. Uusi Nuva aloittaa toimintansa tammi-kuussa 2027.	Nuorisovaltuuston ohjaaja ja nuorisosihteeri
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Jalkautuva nuorisotyö ja satelliittiyksikön avaaminen Monninkylään	Laadukkaat nuorisopalvelut mahdollisimman laajasti koko kunnan alueella: kaksi iltaa kirkonkylällä ja yksi Monninkylässä. Mittarit: Nuorisotilatoimintaan osallistuvien määrä ≥900 ja jalkautuvassa nuorisotyössä tavoitettujen nuorten määrä ≥350.	Nuorisosihteeri
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Etsivän nuorisotyön laadukkuus, lvv-rahoitukset sekä koulutus ja työnohjaus	Hyvinvoiva henkilöstö ja laadukkaat nuorisopalvelut mahdollisimman laajasti koko kunnan alueella. Mittari: Koulutuspäivät / työntekijä / vuosi koulutussuunnitelman mukaisesti sekä etsivän nuorisotyön alle 29-vuotiaiden asiakasmäärä	Nuorisosihteeri
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Nuorisopalveluiden ja etsivän nuorisotyön turvallisuusasiat kirjat sekä toimitilojen turvallisuus	Turvallinen työyhteisö ja turvallinen palveluntarjonta. Mittari: turvallisuuskansion käyttöönotto. Turvallisuusharjoituksia ≥2/vuodessa.	Nuorisosihteeri

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 (20.9.) ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita seuraavasti: ennuste kasvaa (↗), pysyy samana (→) tai vähenee (↘).

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Etsivä nuorisotyö, asiakasmäärä (20.9.)	25	35	↗	→	→
Kesäkerhotoiminta, osallistujamäärä	26	32	↘	↘	↘
Nuorisovaltuuston kokoustenmäärä	4	↗	→	→	→
Avoimen nuorisotilatoiminnan asiakasmäärä, henkilöä	900	↗	↗	→	→
Jalkautuva nuorisotyö, kohdatut nuoret, henkilöä	390	↗	↗	→	→

1.2.5. Liikuntapalvelut-vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01-08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot								
Myyntituotot	50 581	38 500	0	38 500	34 790	40 500	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	12 000	0	0	0
Muut toimintatuotot	719	0	0	0	0	0	0	0
Toimintatuotot yht.	51 300	38 500	0	38 500	46 790	40 500	0	0
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-102 447	-125 420	0	-125 420	-84 444	-107 810	-109 966	-112 166
Palvelujen ostot	-105 787	-120 850	0	-120 850	-73 110	-120 750	-120 750	-120 750
Aineet, tarv. ja tav.	-7 553	-10 950	0	-10 950	-6 802	-9 250	-9 250	-9 250
Avustukset	-6 600	-7 400	0	-7 400	0	-7 400	-7 400	-7 400
Muut toimintakulut	-1 711	-1 400	0	-1 400	-648	-1 000	-1 000	-1 000
Toimintakulut yht.	-224 098	-266 020	0	-266 020	-165 004	-246 210	-248 366	-250 566
Toimintakate	-172 798	-227 520	0	-227 520	-118 214	-205 710	-248 366	-250 566
Poistot ja arv.alent.	-48 742	-44 300	0	-44 300	-30 156	-43 950	0	0
Yhteensä	-221 541	-271 820	0	-271 820	-148 370	-249 660	-248 366	-250 566

TOIMINNAN KUVAUS

Kuntalaisia innostetaan nauttimaan paikkakunnan monipuolisista liikuntamahdollisuuksista. Ohjattua liikuntaa on tarjolla koko kunnan alueella. Liikuntatoimi tekee yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja seurojen kanssa.

Vuoden 2026 aikana käynnistettiin Askola liikkuu –kehittämishanke, jolla kehitetään liikuntapalveluiden liikuntaneuvonnan palvelupolkua ja rakennetta koko kunnan alueella. Tavoitteena on saada liikuntaneuvonnasta pysyvää ja tavoitteellista toimintaa osana liikuntapalveluiden palvelutarjontaa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Painopisteenä on säännöllisten ja ympäri vuoden toteutuvien liikuntapalveluiden tuottaminen sekä liikuntapaikkojen kehittäminen yhteistyössä elinympäristö palvelualueen kanssa. Jatkovana painopisteenä on palvelutuotannon turvallisuussuunnittelun ja turvallisuuden edistäminen (mm. maauimalatoiminta, uimaopetus jne.).

HENKILÖSTÖ

Liikuntapalveluissa toteutuksesta vastaa nuorisosihteeri ja vapaa-aikaohjaaja. Henkilöstö toimii sekä itsenäisesti että tiiviissä yhteistyössä kokonaisuuden kanssa, jossa yhdistyvät liikunnanohjauksen, nuorisotyön, ennaltaehkäisevän työn ja palveluiden kehittämisen osaaminen.

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Liikuntapalveluissa keskeisenä kehittämiskohteena on liikuntaneuvonnan palveluprosessin selkeyttäminen ja vahvistaminen. Lisäksi maauimalatoimintaa kehitetään kokonaisvaltaisesti asiakaskokemuksen, turvallisuuden ja toiminnan sujuvuuden näkökulmista.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhenkilö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Positiivinen imago, verkostoituminen paikallisten toimijoiden kanssa.	Liikuntatapahtumien toteuttaminen verkostoyhteistyössä. Mittari: verkostotapahtumien määrä $\geq 1-2/v$.	Nuorisosihteeri
Kestävä talous	Talousarvion mukainen toiminta	Mittari: toimintakate $\leq 100\%$	Nuorisosihteeri
Osallistava ja avoin toimintatapa	Tehokas yhteistyö liikunnan sidosryhmien kanssa sekä kysyntä perustainen palvelu.	Yhteistyön edelleen kehittämisen. Mittarit: järjestöiltä vähintään kaksi kertaa vuodessa ja Kohtsillään Askulassa -julkaisu kolme kertaa vuodessa.	Nuorisosihteeri
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Varmistetaan liikuntaryhmien ja palvelutuotannon toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiselle tasolle mitoitettu määrä. Liikuntapaikkoja koskeva kehittämistyö yhteistyössä Elinympäristö -palvelualueen kanssa.	Laadukkaat liikuntapalvelut. Mittari: Liikuntaryhmien määrä ≥ 40 . Liikuntaneuvonnan asiakkaiden määrä ≥ 6 .	Nuorisosihteeri
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Maaumalan toiminnan kehittäminen osallistavana liikuntaja kohtaamispaikkana. Henkilöstön koulutus.	Mittarit: Maaumalan kävijämäärä $\geq 10\,000$ kävijää, uimakouluhin osallistujat ≥ 90 . Uimalan valvojien yksi pelastuskoulutus ja vapaa-aikaohjaajan koulutus 2 kertaa vuodessa.	Nuorisosihteeri
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuuskansion ajantasaisuus sekä käytännön toiminta	Mittari: Turvallisuusharjoituksia kaksi kertaa vuodessa. Uimalan valvojien turvallisuuskoulutus.	Nuorisosihteeri

TUNNUSLUVUT

Tilinpäätös ja ta2026 ovat toteumatietoja. Ta2027 sekä suunnitteluvuodet 2028 ja 2029 ovat arvioita seuraavasti: ennuste kasvaa (↗), pysyy samana (→) tai vähenee (↘).

Tunnusluku	01–12 2025	TA 2026	TA 2027	TS1 2028	TS2 2029
Terveys- ja erityisliikunnan ryhmien lukumäärä	48	52	↗	→	→
Liikuntaneuvonnan asiakkaiden määrä	1	6	↗	↗	→
Maaumalan kävijämäärä	10 828	6 830	↗	↗	→
Maaumala, vesijumput	24	36	→	→	→
Maaumala, uimakoulut / osallistujat	130	78	↗	↗	→
Maaumala, yksityistilaisuudet (h)	4	4	↗	↗	→

1.2.6. Elämänlaatu/hallinto –vastuualue

ULKOISET ERÄT

	TP 2025	TA 2026	M 2026	TA+M 2026	01–08 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-86 447	-81 210	0	-81 210	-57 216	-91 100	-92 922	-94 780
Palvelujen ostot	-129	-1 000	0	-1 000	-42	-1 500	-1 500	-1 500
Aineet, tarv. ja tav.	0	-2 200	0	-2 200	0	-1 500	-1 500	-1 500
Toimintakulut yht.	-86 577	-84 410	0	-84 410	-57 259	-94 100	-95 922	-97 780
Toimintakate	-86 577	-84 410	0	-84 410	-57 259	-94 100	-95 922	-97 780
Yhteensä	-86 577	-84 410	0	-84 410	-57 259	-94 100	-95 922	-97 780

TOIMINNAN KUVAUS

Osaaminen ja elämänlaatu –palvelualueen hallinto–vastuualue kehittää, tukee ja ohjaava palvelukokonaisuuden käytännön toimintaa, suunnittelu- ja kehittämistoimintaa, johtamista ja johtamisen rakenteita, taloutta sekä päätöksentekoa.

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA KESKEISET MUUTOSTEKIJÄT

Palvelualueen ja vastuualueiden asiakaslähtöisen palvelutuotannon kehittäminen seuraavista osa-alueista:

- strateginen ja talouden johtaminen sekä tavoitteiden yhdenmukaistaminen
- toimintatavat ja prosessit
- henkilöstön osaaminen
- johtaminen ja johtamisen rakenteet
- viranhaltijoiden päätöksenteko ja monijäsenisen toimielimen päätöksenteon valmistelu
- häiriötilanne- ja kriisiviestintä sekä resilienssi

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömenot jakautuvat talousarviossa työtehtävien suhteessa seuraavasti: palvelualuejohtaja 50% (Osaaminen hallinto 50%), hallinnon sihteeri 50% (Osaaminen hallinto 50%), opetuksen ja kasvatuksen asiantuntija (varhaiskasvatus 25 % ja esiopetus 10%, perusopetus 35%, osaaminen hallinto 15% ja elämänlaatu hallinto 15%).

TULEVAISUUSNÄKYMÄT

Osaaminen hallinto –vastuualueelle esitettävän opetuksen ja kasvatuksen asiantuntijan vakanssin perustaminen selkeyttää palvelualueen johtamisrakennetta, vahvistaa asiantuntijaresurssia sekä tukee varhaiskasvatuksen, opetuksen ja hallinnon tehtävien tarkoituksenmukaista organisoitua muuttuvassa toimintaympäristössä.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Tavoite	Toimenpide	Tavoitetaso ja onnistumisen mittari	Vastuuhlö
Elinvoima			
Yritysmönteisyys	Yrittäjyyskasvatuksen sekä palvelualueen ja yrittäjien yhteistyön kehittäminen	Palvelualueen ja yritysten yrittäjyyskasvatuksen yhteistyöryhmän toiminnan kehittäminen. Mittari: yhteistyötapaamisia $\geq 2/v$.	palvelualuejohtaja ja hallinnon sihteeri
Kestävä talous	Talousarvion toteutumien seuranta ja kestävän talouden rakenteiden vahvistaminen	Mittari: toimintakate $\leq 100\%$	palvelualuejohtaja
Osallistava ja avoin toimintatapa	Yhteistoiminnan muotojen ja viestinnän kehittäminen	Palvelualueen internet-sivujen päivittäminen sekä Intranet -sivujen sisällön tuotanto. Mittari: Internet-sivut päivitetty asiakaslähtöinen näkökulma huomioiden (K/E), Intranet-sisällöntuotanto toteutettu (K/E)	palvelualuejohtaja, hallinnon sihteeri, opetuksen ja kasvatuksen asiantuntija
Hyvinvointi			
Ajanmukainen palveluverkko	Yhteistoimintaa tukevan toimintatavan ja rakenteen suunnittelu ja toteuttaminen	Vastuualueiden yhteistoiminnan tukeminen: hallinto / vastuualueet; kirjasto / koulut ja varhaiskasvatus; kulttuuri / kunnan sisäinen palvelutuotanto; nuoriso- ja liikunta / koulut ja kunnan hyvinvoinnin vastuualue. Mittari: yhteistyömuotojen ja rakenteiden vahvistuminen (K/E)	palvelualuejohtaja, vastuualuejohtajat, hallinnon sihteeri
Asukkaiden ja henkilöstön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Palvelutuotannon laadun ja määrän sekä viestinnän kehittäminen	Kirjasto ja kulttuuripalveluiden toimintasuunnitelman sekä kulttuurikasvatussuunnitelman laadinnan tuki ja ohjaus. Mittari: toimintasuunnitelmien käyttöönotto 1.8.2027 lukien (K/E).	palvelualuejohtaja, kirjastonjohtaja
Turvallinen ja viihtyisä elinympäristö	Turvallisuutta edistävän suunnittelu- ja harjoitustoiminnan kehittäminen	Turvallisuuskansion päivittäminen ja käyttöönotto. Harjoitustoiminnan vakinaistaminen. Mittari: palvelualueen yhteisiä harjoituksia $\geq 1/v$.	palvelualuejohtaja, vastuualuejohtajat, hallinnon sihteeri